

# TMUN'2023 EĞİTİM, BİLİM VE KÜLTÜR KOMİTESİ



HAZIRLAYAN: Ceren Özpelit



# **İÇİNDEKİLER**

Genel Sekreterin Mesajı4
Komitenin Tarihçesi ve Yapısı5
Gündem 1- <u>Dijital Çağın Gereksinimlerini Karşılayan Modern Eğitim Modellerinin</u> <u>Geliştirilmesi</u>
Problemin Tanımı6
Problemin Önemi-İnsan ve Topluma Etkisi6
Problemin Tarihçesi ve Zaman Şeridi7
Bildiri Teklifinin Yanıtlaması Gereken Sorular10
Araștırma Önerileri11
Kaynakça11
Gündem 2- <u>Sürdürülebilir ve Nitelikli Eğitimin Dünya Çapında Sağlanabilmesi Adına</u> Fırsat Eşitliğinin Sağlanması
Problemin Tanımı12
Kavram Sözlüğü13
Problemin Önemi-İnsan ve Topluma Etkisi13
Problemin Tarihçesi ve Zaman Seridi14



Problemde Rol Oynayan Aktörler	17
Bildiri Teklifinin Yanıtlaması Gereken Sorular	.17
Araştırma Önerileri	.17
Kaynakça	.18



# GENEL SEKRETERİN MESAJI

Sevgili Delege,

21-22-23 Ocak 2023 tarihlerinde gerçekleştirilecek olan TAKEV Model Birleşmiş Milletler Konferansı'nın üçüncü resmi oturumunda yönetim ekibimiz adına sizleri ağırlamaktan onur duyuyoruz. Geçmiş yıllara dayanan deneyimlerimizin, bu yılki TMUN'u unutulmaz bir deneyim hâline getirmek için bize gerekli deneyimi sağladığına inanıyoruz ve bu üç günü sizlerle paylaşacak olmaktan mutluluk duyuyoruz.

TMUN'23'ün yönetim ekibi olarak zorlu ve düşündürücü gündem maddelerimizle tüm katılımcılar için ufuk açıcı bir konferans ortamı yaratmayı amaçlıyoruz. Çalışkan ve özverili akademik ekibimiz, güçlü bir tutkuya sahip oldukları konular üzerine yoğunlaşarak güncel ve geniş kapsamlı komite ve gündem maddelerini ortaya çıkardı. Konferansımızda düşündürücü Genel Kurul Komitelerinden dinamik krizlere kadar uzanan 9 komitemiz arasından delegelerin ilgi alanlarına uygun bir komite bulacaklarına gönülden inanıyoruz.

Çalışkan delegelerimizden yenilikçi fikirler görmeyi dört gözle bekliyor ve tüm katılımcıların modern dünya problemlerine yeni bir bakış açısı kazanmış olarak konferanstan ayrılmalarını umuyoruz.

Saygılarımla,

Doğa Naz Kuzucu

TMUN'23 Genel Sekreteri



# KOMİTENİN TARİHÇESİ VE YAPISI

Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Komitesi (UNESCO);İkinci Dünya Savaşı'nın ardından dünya çapında tekrar barışın sağlanması ve barış sağlandıktan sonra eğitim sistemlerinin yeniden inşa edilmesini amaçlayarak ortaya çıkan ve hızla evrensel nitelik kazanan bir organizasyondur. İlk olarak Birleşmiş Milletler'de kurulan komite, ardından Amerika Birleşik Devletleri de dahil olmak üzere yeni hükümetlerin katılmaya karar vermesiyle birlikte, 1945 yılında Londra'da; Eğitim, Bilim ve Kültür Anayasası'nı imzalamıştır. Anayasa 1946 yılında yürürlülüğe girmiştir. Komitenin temel vizyonu; dünya çapında kalıcı barışı sağlamak adına, ekonomik ve siyasal anlaşmaların yanında, doğru bir eğitim sistemi ve kültürler arası karşılıklı anlaşma-dayanışmanın sağlanması ile insanlığın doğru ahlaki ve entelektüel düzeye ulaşmasına yol açmaktır.

Eğitim Bilim ve Kültür Komitesi, amaçladığı dünya düzenini oluşturabilmek adına bugüne kadar pek çok bilimsel proje düzenlemiş, eğitim yasaları oluşturmuş ve yenilikçi sözleşmeler imzalamıştır.

Komite her iki yılda bir Genel Konferans düzenler. Genel Konferans, komitenin politikalarını ve ana çalışma hatlarını belirler. Görevi, komitenin programlarını ve bütçesini belirlemektir. Konferansa Üye Devletler ve Ortak Üyelerin yanı sıra, hükümetler arası kuruluşlar ve sivil toplum kuruluşları için gözlemciler de katılır. Ülkelerin büyüklüğüne ya da komite bütçesine olan katkılarına bakılmaksızın her ülkenin bir oy hakkı vardır. Genel Konferansın çalışma dilleri; Arapça, Çince, İngilizce, İspanyolca, Fransızca ve Rusça'dır.

# <u>GÜNDEM 1-Dijital Çağın Gereksinimlerini Karşılayan Modern Eğitim</u> <u>Modellerinin Geliştirilmesi</u>



#### PROBLEMIN TANIMI

Teknolojinin gelişmesi, hayatımızın her alanında bazı temel değişiklikler yapmayı beraberinde getirmiştir. Bu, en çok da eğitim sisteminde büyük bir reform anlamına gelmektedir. Dijitalleşme öncesi eğitim sistemleri, günümüzde ihtiyaçları karşılamamakta ve bireyleri 21. Yüzyıl'a yeterince hazırlayamamaktadır. Tüm çocukların ileride aktif bir vatandaş ve topluma katkı sağlayan bireyler olarak yetişmeleri için gerekli becerileri kazandıran bir eğitim görmelerini sağlamak, toplumlar ve devletler için ahlaki bir yükümlülüktür. Bu, aynı zamanda toplumun da yararınadır çünkü iyi eğitim görmeyen her çocuk sosyal bir israftır. Ancak maalesef günümüzde, dünya çapında çoğu eğitim modeli, çocukların başarılı, aktif, ahlaki değerleri yüksek ve yetkin birer birey olarak yetişmeleri için gereken becerileri kazandıramamaktadır. Bunun en büyük sebebi, teknolojinin ve dünyanın bu denli değişimine karşın, yeniden düzenlenmemiş eğitim sistemleridir.

## PROBLEMIN ÖNEMI – İNSANA VE TOPLUMA ETKİSİ

Günümüzde dünya çapında karşılaştığımız en büyük sorunların ve krizlerin aslında altında yatan ortak bir sebep var: yetersiz ve kalitesiz eğitim. Dünyamız, şu anda bir öğrenme krizi ile karşı karşıya. Ülkeler, eğitime erişimi önemli ölçüde artırmaya çalışsa da okulda olmak, öğrenmekle aynı şey değildir. Okullar, sınav sisteminin çevresinde şekillenmiş bir müfredata yönelik belirlenen konuları, belirlenen sürede öğrencilere aktarabilmek için, eğitimin asıl amacı olan pek çok noktayı es geçmektedir. Belirlenen müfredat konularını yetiştirme stresi içerisindeki öğretmenler, ders saatlerini, öğrencilere yığınla bilgi yükleyerek geçirmekte; kendilerine dayatılan bilgileri ezberlemek zorunda kalan öğrenciler, zamanla kendi ilgi alanlarından uzaklaşmakta, yeteneklerini kaybetmekte ve sıradanlaşmaktadır. Dünya çapında milyonlarca öğrenci, günlük hayatta ihtiyaç duyacakları, bir faturayı yatırmak, bozulan makineyi tamir etmek ya da bir grafiği yorumlamak gibi pek çok temel beceriye sahip olmadan okullarından mezun olmaktadır. Bu çocuklar, mezun olduktan sonra ise, dünyada yaşanan olaylar hakkında bir fikirleri olmadan, küresel sorunlar konusunda bilinçsiz ve sorumsuz bir şekilde hayatlarını geçirmektedir. Bu farkındalığa sahip insan sayısı azaldıkça günden güne, dünyamızda daha büyük kalıcı problemler ortaya çıkmaktadır. Oysaki eğitim, insan sermayesi oluşturmanın merkezinde yer almaktadır. İyi bir şekilde verilen eğitim, -



ürettiği insan sermayesi ile- bireylere ve toplumlara fayda sağlar. Bir ülke için toplumlardaki kurumları güçlendirmeye yardımcı olur, uzun vadeli ekonomik büyümeyi yönlendirir, yoksulluğu azaltır ve yeniliği teşvik eder. Öğrenme krizinin devam etmesinin en büyük nedenlerinden biri, gelişmekte olan dünyadaki birçok eğitim sisteminin kimin öğrenip kimin öğrenmediği konusunda çok az bilgiye sahip olmasıdır. Bu, aksiyon alımını zorlaştırmaktadır. Bununla beraber, geleceğin işlerinin gerektireceği beceri türleri konusundaki belirsizlik nedeniyle, okullar ve öğretmenler öğrencileri temel okuma ve yazma becerilerinden daha fazlasıyla hazırlamalıdır. Öğrencilerin bilgiyi yorumlayabilmeleri, fikir oluşturabilmeleri, yaratıcı olabilmeleri, iyi iletişim kurabilmeleri, iş birliği yapabilmeleri ve esnek olabilmeleri gerekir. Günümüzde Dünya Bankası'nın vizyonu, tüm çocukların ve gençlerin üretken, doyumlu ve ilgili-aktif vatandaşlar ve işçiler olmak için ihtiyaç duydukları becerileri öğrenmeleri ve edinmeleridir. Temel hedef, her seviyedeki öğretmenlerin öğrenmeyi kolaylaştırmak, öğrenme için teknolojiyi geliştirmek, okulların ve sistemlerin yönetimini güçlendirmek ve okul öncesi dönemden yetişkinliğe kadar her yaştan öğrencinin başarı için donanımlı olmasını sağlamak için daha etkili olmalarına yardımcı olmak ve teknolojinin her alanınını eğitim için bir firsat haline getirerek dijital çağda dijital öğrenmeyi sağlamaktır.

# PROBLEMİN TARİHÇESİ VE ZAMAN ŞERİDİ

Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları (SKA), Birleşmiş Milletler üyesi ülkeler tarafından 2016 yılında yürürlülüğe giren ve 2030 yılının sonuna kadar ulaşılması amaçlanan hedefleri içeren bir evrensel eylem çağrısıdır. 17 ana başlıktan oluşan, dünya genelinde sosyal, kültürel ve ekolojik problemlerin çözümüne odaklanan Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları'nın 4. Maddesi "Nitelikli Eğitim"dir.

- 4. Madde, eğitimde fırsat eşitliğini sağlamaya yönelik hedeflerin dışında;
  - İnsana Yakışır İşlerde Çalışma
  - Bilgi ve İletişim Teknolojileri Programları Oluşturma
  - Dünya Vatandaşlığı İçin Gerekli Becerilerin Kazanılması
  - Girişimcilik İçin Teknik ve Mesleki Becerilerin Kazanılması



- Sürdürülebilir Kalkınma Konusunda Toplumun Bilinçlendirilmesi
- Öğretmen Eğitimine Yönelik Uluslararası İş birliği ile Nitelikli Öğretmen Arzının Artırılması

hedeflerini de kapsamaktadır.

4. Maddenin gerçekleştirilmesine yönelik, bugüne kadar pek çok ülke kendi eğitim reformunu uygulama kararı almıştır. Bu reformlardan bazıları:

# HINDISTAN – ULUSAL EĞİTİM POLİTİKASI 2020

Hindistan Hükümeti tarafından 29 Temmuz 2020'de onaylanan "Hindistan 2020 Ulusal Eğitim Politikası", Hindistan'ın yeni eğitim sisteminin vizyonunu özetlemektedir.

Bu politika, önceki "Hindistan 1986 Ulusal Eğitim Politikası"nın yerini alır.

2020 Politikası, Hindistan'ın ilk 21. Yüzyıl Politikasıdır. Temel Hedefi, SKA-4'ü gerçekleştirmekle birlikte, 2040 yılına kadar Hindistan'ın, sosyal veya ekonomik geçmişine bakılmaksızın, tüm öğrenciler için en yüksek kalitede eğitimi sunarak rakipsiz bir eğitim sistemine sahip olmasını sağlamaktır.

#### Politikanın İçerdiği Bazı Maddeler:

- Öğretmenlerin de çocukların bütünsel gelişimi konusunda ebeveynler kadar duyarlı olmasını sağlayarak, her çocuğun bireysel yeteneklerini tanımak ve geliştirmek
- Sanat ve bilim, müfredat içi ve müfredat dışı aktiviteler, mesleki ve akademik beceriler arasındaki **sert ayrımları kaldırmak**
- Sosyal bilimler, bilim, sanat, spor gibi alanların hepsini kapsayan **Multi-disipliner ve** bütüncül eğitimi sağlamak
- Mantıklı karar verme ve inovasyon becerilerini artırmak adına yaratıcılık ve eleştirel düşünceyi desteklemek
- Öğrenim ve öğretimde yaygın ve efektif teknoloji kullanımını sağlamak
- Pozitif ve motive edici bir öğrenme atmosferinin sağlanması için **öğretmenleri** eğitimi sürecinin kalbi haline getirmek



# ALMANYA – DİJİTAL STRATEJİ 2025 PROGRAMI

Almanya Dijital Strateji 2025 Programı, Almanya'nın dijitalleşme sürecini desteklemek ve geliştirmek amacıyla dijital yeteneklerin geliştirilmesi ve yeni araçların kullanımının teşvik edilmesi gibi Alman Hükümeti'nin öncelikli hedeflerini tanımlamaktadır. Program, 10 temel maddeden oluşmakla birlikte, en göze çarpan 5 madde;

- Yeni girişimcileri teşvik etmek ve desteklemek, yerleşik-gelişmiş şirketler ile yeni şirketler arasında iş birliği sağlamak
- Veri güvenliğinin güçlendirilmesi ve bilgi özerkliğinin sağlanması
- Dijital teknoloji araştırma, geliştirme ve yeniliklerinde mükemmelliği sağlamak
- Dijital eğitimi hayatın her aşaması ile tanıştırmak
- Modernleşmenin merkezi olacak bir dijital ajans kurmaktır.

Program, aynı zamanda geleceğin başarılı insanlarında olması gereken yeterliliklere ve becerilere dikkat çekmektedir. Buna göre,

Rutin aktiviteler içeren görevler gelecekte, günümüzde olduğu kadar önemli olmayacaktır. Bu görevlerin yerini dijital teknoloji kullanımında esneklik ve bilgi gerektiren görevler alacaktır. Buna yönelik programda, öğrencileri geleceğe doğru bir şekilde hazırlamak adına hedefler belirlenmiştir:

- 2025'e kadar her okul öğrencisi, programlama, bilgi bilimi ve algoritmalar konusunda temel düzey bilgiye sahip olacaktır. Bunu sağlamak için hem öğretmen eğitimlerindeki hem de okullardaki ders programlarına gerekli kurslar eklenecektir.
- 2025'e kadar Almanya eğitim sektöründe dijital altyapıda dünya liderlerinden biri haline gelecektir.
- 2025'e kadar iş yerleri bilgi teknolojilerini öğrenebilmek ve uygulayabilmek adına en iyi yerler haline getirilecektir.



• 2025'e kadar kamu tarafından finanse edilen tüm eğitim kurumları, temel öğretim materyallerini çevrimiçi olarak erişilebilir hale getirecektir.

# ETİYOPYA – EĞİTİM DÖNÜŞTÜRME ANLAŞMASI 2016

Etiyopya, ülke genelinde eğitimi analiz edebilecek, uygulanan eğitim stratejilerinin etkisini ölçebilecek ve bir içgörü sağlayacak veri sistemlerinden yoksundu. Bundan dolayı eğitimde gelişim sağlanamıyordu. Bu soruna yönelik, Etiyopya Eğitim Bakanlığı, 2016 yılında Microsoft ile "Eğitim Dönüştürme Anlaşması" imzalamıştır. Microsoft'un "Geleceği Şekillendir" girişimi tarafından yürütülen anlaşma, kapsayıcı dijital eğitimi teşvik etmeyi, yerel öğretmen kapasitesini artırmayı ve kritik 21.yüzyıl becerilerini geliştirmeyi amaçlamaktadır, aynı zamanda Etiyopya'ya eğitim stratejilerini takip etmelerini sağlayan uygulamalara erişim sağlamaktadır.

# PROBLEMDE ROL OYNAYAN AKTÖRLER

- SteeringCommitteeforEducation (CDEDU)
- OECD (OrganisationforEconomicCo-operation and Development)
- Dünya Bankası

# BİLDİRİ TEKLİFİNİN YANITLAMASI GEREKEN SORULAR

- Günümüz eğitim sistemlerinin hem insanlar hem de uluslar üzerindeki etkileriyol açtığı sorunlar nelerdir?
- Ülkelerin bu sorunlara yönelik aldığı aksiyonlar, yaptıkları reformlar nelerdir?
- Bu sorunlar üzerine ülkelerin birliği nasıl sağlanabilir ve nasıl yeni çözüm önerileri bulunabilir?
- Dijital çağın gereksinimlerini karşılayan modern eğitim modelleri nasıl olmalıdır-hangi nitelikleri taşımalıdır?
- Teknolojiyi eğitime entegre edebilmek için nasıl bir yol izlenmelidir?



• BM Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları'nin 4. Maddesi olan Nitelikli Eğitimin gerçekleştirilmesini hızlandırmak için neler yapılmalıdır?

# ARAŞTIRMA ÖNERİLERİ

Delegelerin konferansa katılmadan önce özellikle temsil ettikleri ülke hakkında bu rehberdekinden daha ayrıntılı bir araştırma yapmaları ve rehberde verilen ülkeler dışında, diğer ülkelerin de uyguladığı eğitim reformları hakkında bilgi sahibi olmaları tavsiye edilir.

Hindistan'ın 2020 Ulusal Eğitim Politikası konu üzerine çok büyük önem taşımaktadır. Delegelerin konu hakkında daha kapsamlı bilgiye sahip olmak için bu politikayı okuması önerilir.

Hindistan 2020 Ulusal Eğitim Politikası'nı okumak isteyen delegeler aşağıdaki linkten ulaşabilirler.

https://www.education.gov.in/sites/upload\_files/mhrd/files/NEP\_Final\_English\_0.pdf

# **KAYNAKÇA**

TheEducationCrisis: Being in School Is Not theSame as Learning <a href="https://www.worldbank.org/en/news/immersive-story/2019/01/22/pass-or-fail-how-can-the-world-do-its-homework">https://www.worldbank.org/en/news/immersive-story/2019/01/22/pass-or-fail-how-can-the-world-do-its-homework</a> World Bank

Education reform https://en.wikipedia.org/wiki/Education\_reform

Top EducationalReformsThatOccurred in thePast 10 Years<a href="https://studentscholarships.org/articles/142/top-educational-reforms-that-occurred-in-the-past-10-yearsStudentScholarships">https://studentscholarships.org/articles/142/top-educational-reforms-that-occurred-in-the-past-10-yearsStudentScholarships</a>

Top 5 EducationalReformsaroundthe World <a href="https://www.businessapac.com/top-5-">https://www.businessapac.com/top-5-</a> educational-reforms-around-world/



FuturesofEducation<a href="https://en.unesco.org/futuresofeducation/">https://en.unesco.org/futuresofeducation/</a> UNESCO Futures of Education-A NEW SOCIAL CONTRACT

Leading SDG 4- Education 2030 UNESCO.org

https://www.unesco.org/en/education/education2030-sdg4

NationalEducationPolicy 2020

https://en.wikipedia.org/wiki/National\_Education\_Policy\_2020 Wikipedia

# GÜNDEM 2- Sürdürülebilir ve Nitelikli Eğitimin Dünya Çapında Sağlanabilmesi Adına Fırsat Eşitliğinin Sağlanması

# PROBLEMIN TANIMI

Günümüzde eğitim, dünya çapında milyonlarca çocuk için hala erişilemez bir hak. Gelişmemiş, gelişmekte olan ya da gelişmiş ülkelerde; cinsiyet, sağlık, ekonomi, kültürel kimlik (etnik köken, dil, din) vb. nedenlerden kaynaklanan eşitsizlikler, pek çok çocuğun eğitimden yararlanamaması ile sonuçlanmaktadır. Dünya, geçtiğimiz yıllarda okula kayıtlı öğrencilerin sayılarında ilerleme kaydetmiş olsa da en zengin ile en fakir, ve kırsal ile kentsel alanlarda yaşayanlar arasındaki eğitim oranı farklılıkları azalmamıştır.Bu korelasyonlar, eğitimde eşitliği daha adil toplumlara ulaşmak için temel bir araç olarak gören politikaların eksikliğinin sonucudur. Pandemi, esas olarak uzaktan eğitime erişim aracı olan teknolojinin, diğerlerinin yanı sıra bir eşitsizlik katmanı daha sunması nedeniyle bu farklılıkları şiddetlendirmiştir. Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Komitesi'nin (UNESCO) 1 Eylül 2022 tarihinde yayınladığı rapora göre, dünya çapında 244 milyon çocuk okula gitme imkanından mahrumdur. Komitenin Genel Direktörü Audrey Azoulay, konu ile ilgili yaptığı açıklamada, dünya genelinde bütün çocuk ve gençlerin eğitim hakkının garanti altına alınması için genel seferberlik çağrısında bulunmuştur. Okula gitme imkânı olmayan 98 milyon çocuk ile Sahra Altı Afrika ülkeleri, yeryüzünde bu konuda en kötü bilançoya sahip bölge olarak gösteriliyor. Orta ve Güney Asya



ülkelerinde ise okula gidemeyen çocuk sayısının 85 milyon civarında olduğu tahmin ediliyor. UNESCO'nun son rakamları, okula gidemeyen kız ve erkek çocukları arasındaki farkın ise dünya genelinde düştüğünü ortaya koymuştur. Buna göre, dünya genelinde ilk okul çağındaki erkek çocukları, kız çocuklarına oranla 2,5 puanlık bir farkla daha fazla eğitim imkanına sahiptir. Bu oran, ortaokul seviyesinde 3,5 puanlık bir farka çıkmaktadır.

# KAVRAM SÖZLÜĞÜ

Etnik: Aynı ülkede yaşayan ya da aynı ortak bir tarihe sahip olan bir topluluğa ait özellikler.

**Eşitlik:** Yasalar karşısında ve siyasal, toplumsal haklar bakımından yurttaşlar arasında hiçbir ayrım bulunmaması durumu.

Adalet: Hak ve hukuka uygunluk; hak ve hukuku gözetme ve yerine getirme; doğruluk.

**Bilanço:** Bir şirketin dönemsel faaliyetleri sonucu, dönem sonunda hazırladıkları ve yayımladıkları tablolardır.

## PROBLEMIN ÖNEMI – İNSANA VE TOPLUMA ETKİSİ

Eğitim temel bir insan haklıdır. Bundan da öte, gerekli önem ve değer verildiğinde diğer insan haklarının yerine getirilmesine de izin vermesi anlamında, kolaylaştırıcı bir haktır. Eğitimin; genel refahı, üretkenliği, sosyal sermayeyi, sorumlu vatandaşlığı ve sürdürülebilir davranışı etkilediği kanıtlanmıştır. Zira hedeflenen insani ve ekonomik kalkınmaya ancak iyi yetişmiş insan gücünün arttırılmasıyla ulaşılabileceği artık herkes tarafından kabul edilmektedir. Bilgiyi üretme ve kullanma becerisinin gelişmesi, toplumsal barışın inşası ve yoksullukla mücadele, büyük oranda eğitim imkânlarının ikamesiyle paralellik göstermektedir. Veriler, bir toplumdaki yetişkinlerin en az ortaöğretim düzeyini tamamlaması durumunda, o toplumdaki yoksul sayısının yarıdan fazla azalabileceğini göstermektedir. Bu da temel haklar sıralamasında eğitimin ne denli öncelikli olduğunun en önemli kanıtıdır. İyi eğitim görmeyen her çocuk sosyal bir israftır. 2030 Sürdürülebilir Kalkınma Gündemi, "Kapsayıcı ve eşitlikçi



kaliteli eğitimi sağlamayı ve herkes için yaşam boyu öğrenme firsatlarını teşvik etmeyi" amaçlayan Sürdürülebilir Kalkınma Hedefi 4'ü içermektedir. Yüz seksen dört ülke, önümüzdeki on yılda bu hedefe ulaşmayı taahhüt etmektedir. Bu yolda birlikte yürüme süreci başlamıştır ve devam etmek için itici güç gerekmektedir. Özellikle de uzun süreli bir pandeminin yıkıcı sonuçlarıyla yüzleşmek zorunda olduğumuz bu dönemde, daha fazla ilerleme insanlık için çok önemlidir.

# PROBLEMİN TARİHÇESİ VE ZAMAN ŞERİDİ

Birleşmiş Milletler üyesi ülkeler tarafından 2016 yılında yürürlülüğe giren ve 2030 yılının sonuna kadar ulaşılması amaçlanan hedefleri içeren Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları, 4. Madde ile eğitimde fırsat eşitliği için çalışmayı da teşvik etmektedir. 4.Madde:

- 4.5 2030'a kadar eğitim alanındaki toplumsal cinsiyet eşitsizliklerinin ortadan kaldırılması ve engelliler, yerliler ve kırılgan durumdaki çocuklar dâhil, kırılgan insanların her düzeyde eğitim ve mesleki eğitime eşit biçimde erişimlerinin sağlanması
- 4.72030'a kadar sürdürülebilir kalkınma ve sürdürülebilir yaşam tarzları için eğitim, insan hakları, toplumsal cinsiyet eşitliği, barış ve şiddete başvurmama kültürünün geliştirilmesi, dünya vatandaşlığı ve kültürel çeşitliliğin ve kültürün sürdürülebilir kalkınmaya katkısının takdiri yoluyla bütün öğrenciler tarafından sürdürülebilir kalkınmanın ilerletilmesi için gereken bilgi ve becerinin kazanımının sağlanması
- **4.7.a** Çocuklara, engellilere, toplumsal cinsiyet eşitliğine duyarlı eğitim olanaklarının yaratılması ve geliştirilmesi ve herkes için güvenli, şiddete dayalı olmayan, kapsayıcı ve etkili öğrenme ortamlarının oluşturulması
- 4.7.b 2020'ye kadar en az gelişmiş ülkeler, gelişmekte olan küçük ada devletleri ve Afrika ülkeleri başta olmak üzere gelişmekte olan ülkelere, gelişmiş ve diğer gelişmekte olan ülkelerdeki mesleki eğitim programlarını ve bilgi ve iletişim



teknolojileri programlarını, teknik programları, mühendislik programlarını ve bilimsel programları kapsayan yüksek öğrenim programlarına kayıt olanağı sunan bursların sayısının küresel olarak önemli ölçüde artırılması

alt maddeleri ile, eğitimde eşitliğe verilmesi gereken önemi vurgulamıştır.

# UNESCO – KÜRESEL EĞİTİM İZLEME RAPORU 2020

UNESCO 2002 yılından beri düzenli olarak, küresel eğitim izleme raporu yayınlamaktadır. En son yayınlanan rapor olan 2020 raporu, "Eğitimde Kapsayıcılık" temel misyonu altında; eşitsizliğin nedenleri, dünyamızın güncel durumu, ve eşitsizliği önlemek adına yapılabilecekler hakkında bilgilendirmektedir. Raporun temel mesajları:

- 1. Kimlik, köken ve beceri düzeyi; eğitim fırsatlarını belirlemektedir. Avrupa ve Kuzey Amerika'daki yüksek gelirli ülkelerde, her 100 zengin gence karşılık sadece 18 yoksul genç ortaöğretimi tamamlamaktadır. Çoğu Sahraaltı Afrika'da bulunan 20'yi aşkın ülkede, kırsal bölgelerdeki neredeyse hiçbir yoksul genç kız, ortaöğretimi bitirmemektedir.
- **2.** Ayrımcılık, kalıpyargılar ve damgalama mekanizmaları; dışlanma riski olan tüm öğrenciler için benzerlik gösterir. Ülkelerin %68'i kapsayıcı eğitim tanımına sahipken, bu tanımların sadece %57'si dışlanan birden fazla marjinalleşmiş grubu kapsamaktadır.
- 3. Veri toplama alanındaki ilerlemelere rağmen, pek çok ülkede, geride bırakılan çocuklar hakkında hâlen veri toplanmamakta, rapor edilmemekte veya kullanılmamaktadır. Pek çok ülke temel eğitim göstergeleri hakkında ayrıştırılmış veriler sağlayan araştırmalara sahip değildir. En düşük kapsama alanına sahip bölge Kuzey Afrika ve Batı Asya'dır. Çocuk İşleyiş Modülü'nü kullanan 14 ülkeden alınan güncel veriler; engelli çocukların, okul dışında kalan çocuk nüfusunun %15'ini oluşturduğunu göstermektedir.
- **4. Milyonlarca insan öğrenme fırsatını kaçırmaktadır.** Orta gelirli ülkelerde, son 15 yılda yüzde 25 oranında bir artış sağlanmasına rağmen, 15 yaşına kadar çocukların



sadece dörtte üçü okuldadır. Bu çocukların sadece yarısı temel konuları öğrenmektedir. Söz konusu oran, uzun bir süre boyunca sabit kalmıştır.

5. Öğrenmeyle ilgili küresel rakamlar, en dezavantajlıların ne durumda olduğunu gizlemektedir. Öte yandan, birçok değerlendirmede öğrencilerin başarı düzeyi gerçekte olduğundan fazla gösterilmektedir: Latin Amerika'daki 15 ülkede çoktan seçmeli sorularda rastgele tahmin etmekten daha iyi düzeyde olmayan öğrencilerin dörtte üçü, bölgesel bir değerlendirmede akademik açıdan yeterli kabul edilmiştir.

#### Raporun Tavsiyeleri:

- Kapsayıcı eğitim anlayışını genişletmek: Kimliği, geçmişi ve kabiliyetleri ne olursa olsun tüm öğrencileri kapsamalıdır.
- Uzmanlığın ve kaynakların paylaşımı, kapsayıcılığa geçiş sürecinin sürdürülebilmesinin tek yoludur.
- Topluluklarla ve velilerle anlamlı bir istişare süreci gerçekleştirilmesi: Kapsayıcılık bir süreçtir.
- Devlet daireleri, sektörler ve kademeler arasında iş birliği sağlanması: Eğitimde kapsayıcılık, toplumsal kapsayıcılığın alt kümesidir.
- Mücadele etmeleri ve boşlukları doldurmaları için sivil toplum aktörlerine alan yaratılması: Bu aktörler aynı kapsayıcılık hedefine ulaşma yönünde çaba sarf ettiklerinden de emin olmalıdır.
- Evrensel tasarım uygulanması: Kapsayıcı sistemlerin, tüm öğrencilerin potansiyelini gerçekleştirmesini sağlayın.
- Eğitim çalışanlarının hazırlanması, güçlendirilmesi ve motive edilmesi: Tüm öğretmenler tüm öğrencilere eğitim verebilecek şekilde hazırlanmalıdır.
- Kapsayıcılığa dair ve kapsayıcılığa yönelik verilerin dikkatlı ve saygılı bir şekilde toplanması: Yaftalayıcı etiketlerden uzak durun.
- Akranlardan öğrenme: Kapsayıcılığa geçiş kolay değildir.



# PROBLEMDE ROL OYNAYAN AKTÖRLER

- EducationalEquityAdvisoryCommittee (EEAC)
- OECD (OrganisationforEconomicCo-operationand Development)

# BİLDİRİ TEKLİFİNİN YANITLAMASI GEREKEN SORULAR

- Günümüzde eğitimde eşitsizliğin doğurduğu sonuçlar nelerdir?
- Ülkeler, eşitsizliğin yol açtığı sorunlar ile başa çıkmak için hangi aksiyonları almıştır?
- Eğitime erişimin dünya çapında sağlanabilmesi için neler yapılabilir?
- Bu konuda ülkeler arasında iş birliği nasıl sağlanabilir?
- Eğitimi dünya çapında takip edebilmek ve analiz edebilmek için daha iyi veri sistemleri nasıl oluşturulabilir?
- Pandemi ile beraber, farklı kesimlerin eğitim düzeyleri arasında oluşan uçurum nasıl kapatılabilir?
- Finansal açıdan yetersiz kesimlerin kaliteli eğitime erişimi için finansal destek nasıl sağlanabilir?
- Eğitimde eşitsizliğin büyük bir kısmını oluşturan, engelli çocuklar için eğitimin hiçbir kesimi mağdur etmeden sağlanabilmesi için neler yapılabilir?

# ARAŞTIRMA ÖNERİLERİ

Delegelerin konferansa katılmadan önce özellikle temsil ettikleri ülke hakkında ayrıntılı bir araştırma yapmaları, ülkelerin konu üzerine yayınladığı politikalar ve yaptığı reformlar hakkında bilgi sahibi olmaları beklenmektedir. UNESCO'nun yayınladığı Küresel Eğitim İzleme Raporları'nı okumak, delegelerin konu hakkında kapsamlı bir bakış açısına sahip olması için önerilir.



# **KAYNAKÇA**

Temel Eğitimde Küresel Eşitsizlikler<u>https://www.insamer.com/tr/temel-egitimde-kuresel-esitsizlikler\_3830.html</u>

Educationalinequality<a href="https://en.wikipedia.org/wiki/Educational\_inequality">https://en.wikipedia.org/wiki/Educational\_inequality</a>

Inequality in education: the challenge of measurement: <a href="https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000245937">https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000245937</a>

Recognizing and Overcoming Inequity in Education <a href="https://www.un.org/en/un-chronicle/recognizing-and-overcoming-inequity-education">https://www.un.org/en/un-chronicle/recognizing-and-overcoming-inequity-education</a> United Nations

UnequalOpportunity: RaceandEducation<a href="https://www.brookings.edu/articles/unequal-opportunity-race-and-education/Brookings">https://www.brookings.edu/articles/unequal-opportunity-race-and-education/Brookings</a>

Education and in equality in 2021: how to change the system <a href="https://theconversation.com/education-and-inequality-in-2021-how-to-change-the-system-158470TheConversation">https://theconversation.com/education-and-inequality-in-2021-how-to-change-the-system-158470TheConversation</a>

https://www.unesco.org/gem-report/en UNESCO Global EducationMonitoring Report

WIDE EducationInequalitieshttps://www.education-inequalities.org/

Educationinequalities at theschoolstartinggate: Gaps, trends, and strategies to address them <a href="https://www.epi.org/publication/education-inequalities-at-the-school-starting-gate/EconomicPolicyInstitute">https://www.epi.org/publication/education-inequalities-at-the-school-starting-gate/EconomicPolicyInstitute</a>